

za rok
2014

V ý r o č n á s p r á v a

Dom sv. Kozmu a Damiána
Rumanova 6, 080 01 Prešov
Tel: 051/7495085
Mail: domkad6@gmail.com

1. Sídlo, vznik a postavenie poskytovateľa sociálnych služieb

ZRIAĎOVATEĽ:

Kongregácia sestier služobníc Nepoškvrnenej Panny Márie
Sládkovičova 22, 080 01 Prešov

Na základe zápisu do Registra neštátnych subjektov poskytujúcich sociálne služby, vedenom na Krajskom úrade v Prešove, odbor sociálnych vecí č. 36/2001 zo dňa 1.11.2001 Kongregácia sestier služobníc Nepoškvrnenej Panny Márie zriadila dňa 1.12.2001 Zariadenie opatrovateľskej služby s názvom: Nezábudka so sídlom Rumanova 6, Prešov. Dňa 16.9.2002 premenovala zariadenie na Dom sv. Kozmu a Damiána. Od 1.1.2008 rozšírila na základe zmeny v Registri neverejných poskytovateľov sociálnych služieb sociálne služby v zariadení opatrovateľskej služby o poskytovanie sociálnych služieb v domove sociálnych služieb.

Právna forma:	účelové zariadenie cirkvi
Zápis do registra neverejných poskytovateľov:	1.11.2001 pod číslom 36/2001
Dátum vzniku:	1.12.2001 - Zriaďovacia listina
Štatutárny zástupca:	RNDr. Eva Sičáková
IČO:	00585700
DIČ:	2021157160

Dom sv. Kozmu a Damiána, Rumanova 6, Prešov poskytuje sociálne služby v zmysle zákona 448/2008 Z.z. v platnom znení v zariadení sociálnych služieb a domove sociálnych služieb.

1. Predmet, účel a rozsah poskytovaných sociálnych služieb

Zariadenie opatrovateľskej služby

V zariadení opatrovateľskej služby poskytujeme sociálnu službu na určitý čas plnoletej fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 zákona 448/2008 Z.z., ak jej nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu.

V zariadení opatrovateľskej služby poskytujeme:

- pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby
- sociálne poradenstvo
- sociálna rehabilitácia
- ošetrovateľská starostlivosť
- ubytovanie
- stravovanie
- upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva
- utvárajú sa podmienky na úschovu cenných vecí

Domov sociálnych služieb

V domove sociálnych služieb poskytujeme sociálnu službu fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V. podľa prílohy č. 3 zákona 448/2008 Z.z.

1. poskytujeme:
  - pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osobe
  - sociálne poradenstvo
  - sociálna rehabilitácia
  - ošetrovateľská starostlivosť
  - ubytovanie
  - stravovanie
  - upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva
  - osobné vybavenie
2. zabezpečujeme:
  - pracovná terapia
  - záujmová činnosť
  - utvárajú sa podmienky na úschovu cenných vecí

Vykonávané činnosti:

a/ Odborné činnosti

Základné sociálne poradenstvo je vykonávaná ako odborná činnosť zameraná na pomoc inej fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii. Ide o posúdenie povahy problému fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci.

Formy a metódy: individuálne rozhovory s klientom, s rodinnými príslušníkmi a ľuďmi nachádzajúcimi sa v sociálnej núdzi.

Pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby – zabezpečovanie základných životných potrieb, ako osobná hygiena, celkový kúpeľ, obliekanie, zoblíkanie, zmena polohy, sedenie a státie, pohyb po schodoch, po rovine, orientácia v prostredí, stravovanie, pitný režim, vyprázdňovanie, dodržiavanie liečebného režimu a potreba dohľadu.

Sociálna rehabilitácia – odborná činnosť zameraná na podporu sebestačnosti fyzickej osoby nácvikom zručnosti alebo aktivizovaním schopností a posilňovaním návykov pri sebaobsluže a pri základných sociálnych aktivitách. Tiež nácvik používania pomôcok, prác v domácnosti, priestorovej orientácii a samostatného pohybu. To sa uplatňuje najmä pri prijatí nového klienta do zariadenia v adaptačnej fáze, u klientov, ktorí sú dlhodobo mimo verejného diania, stimulácia k záujmu o znova zapájanie sa do spoločnosti, hľadanie možností návratu do svojich rodín a sociálnej inklúzie.

Formy a metódy: osobné rozhovory, pozorovanie, nácvik používania pomôcky, nácvik prác, nácvik priestorovej orientácie, sprevádzanie nového klienta pri zoznamovaní sa s novým prostredím, pobyty v prírode, krízová intervencia, sociálna intervencia, socioterapia.

Pracovná terapia – činnosť zameraná na osvojenie pracovných návykov a zručností pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržania a rozvoja fyzických, mentálnych a pracovných schopností.

Ergoterapia – zameraná na udržanie psycho - sociálnych a rozumových daností a motorických zručností

Formy a metódy: úprava interiéru zariadenia i vonkajšieho prostredia, celoročné pestovanie izbových kvetín, vyhotovovanie násteniek, vystrihovanie z papiera, lepenie, kreslenie a maľovanie, pečenie a výzdoba medovníkov, výroba rôznych darčkových predmetov a pozdravov – narodeniny, meniny klientov, Vianoce, Veľká noc ... a iné sviatky.

b/ Obslužné činnosti

Ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva vykonávané vlastnými pracovníkmi

c/ Ďalšie činnosti

V našom zariadení pripravujeme stravu vo vlastnom stravovacom zariadení, v prípade žiadosti prijímateľa sociálnej služby utvárame podmienky na úschovu cenných vecí, nevyhnutného osobného vybavenia, šatstva a obuvi. Utvárame podmienky na rôznu **záujmovú činnosť**.

Formy a metódy: starostlivosť o skultúrnenie vnútorných priestorov a vonkajšieho prostredia, pestovanie kvetín, muzikoterapia, biblioterapia, čítanie dennej tlače, počúvanie rozhlasu, sledovanie TV, čítanie kníh, prezeranie fotografií, premietanie videofilmov, spoločenské hry, prechádzky a pobyt v prírode.

Edukačnú činnosť zameriavame na témy vhodné pre seniorov.

Formy a metódy: prednášky, besedy, premietanie prezentácii na rôzne témy (kultúrne, spoločenské, politické, historické, prírodopisné, čítanie literatúry, novín alebo improvizované počas rekreácie, či pri inej vhodnej príležitosti.

Výchovná činnosť zameraná na zlepšovanie vzťahov, komunikácie, prístupu, úctivého správania, využívame k tomu prednášky, rady, poučenia, nácvik komunikácie, cvičenia zvládania problémových situácií.

Formy a metódy: rady, poučenia, prednášky, rozhovory, nácvik komunikácie, nácvik zvládania záťažových situácií, cvičenia na zvládanie problémových momentov, rezonancia.

Kultúrnu činnosť predstavujú aktivity rozvíjajúce kognitívnu, konatívnu a emocionálnu zložku osobnosti prijímateľa sociálnej služby a aktivity, ktoré vedú k uspokojeniu jeho vyššej potreby. Využívame účasť na spoločensko-kultúrnych podujatiach, kultúrna činnosť priamo v zariadení.

Rekreačno-rehabilitačná činnosť je zameraná na podporu zdravého psychického a sociálneho vývinu, obnovu, rehabilitáciu a rekonvalescenciu fyzických síl, výkonnosti a podporu duchovných síl prijímateľa sociálnych služieb.

Využívame prechádzky v blízkom prostredí a v záhrade, posedenie na balkóne, nácvik ľahkej a hrubej motoriky, postupná vertikalizácia imobilných a rehabilitačná činnosť vykonávaná odborným fyzioterapeutom.

Duchovná činnosť zameraná na spirituálne dobro prijímateľov sociálnych služieb a možnosť napĺňania prirodzených duchovných potrieb človeka podľa individuálnych prání.

Prostredníctvom študentov teológie Gréckokatolíckeho seminára P.P. Gojdiča v Prešove je zabezpečované denné prijímanie Eucharistie, popoludňajšie modlitby sv. ruženca, slávenie

sv. liturgie v nedele a sviatky, mesačné vysluhovanie sviatosti zmierenia, duchovné sprevádzanie, umožnenie duchovného sprevádzania aj iných cirkví a náboženských spoločenstiev podľa prania.

3. Prevádzkové podmienky poskytovateľa sociálnych služieb

Kongregácia sestier služobníc Nepoškvrnenej Panny Márie prevádzkuje poskytovanie sociálnych služieb vo svojej vlastnej budove na ulici Rumanova 6, Prešov. K 31.12.2014 bolo v zariadení opatrovateľskej služby kapacita 13 miest a v domove sociálnych služieb 8 miest.

Budova je zrekonštruovaná, kolaudácia bola 1. 6. 2011. Vstup do budovy je upravený bezbariérový, je vybavená výtahom a signalizačným zariadením. Izby sú vybavené účelným nábytkom, posteľe sú polohovateľné s antidekubitnými matracmi. K dispozícii sú aj bezbariérové kúpeľne a toalety, pre manipuláciu s imobilnými klientmi využívame špeciálne pomôcky, zdvíhacie zariadenie a kúpacie lôžka. V roku 2013 sme zrealizovali výstavbu vlastného vodného zdroja, kvôli šetreniu spotreby vody.

V zariadení poskytujeme celodenné stravovanie, vrátane diétného stravovania. Strava je vyrábaná vo vlastnom stravovacom zariadení.

Pranie a údržbu osobnej bielizne a šatstva zabezpečujeme vo vlastnej práčovni.

Upratovanie izieb a spoločných priestorov tiež sanitáciu zabezpečujeme vlastnými zamestnancami podľa predpísaných postupov a plánu sanitácie.

Lekársku starostlivosť zabezpečuje MUDr. Margita Krajňáková, podieľa sa aj na zabezpečovaní zdravotnej starostlivosti. Ordinuje priamo v zariadení. Podľa potreby prichádza do zariadenia aj psychiater MUDr. Miron Hvizdoš a iní odborní lekári. Ošetrovateľská starostlivosť sa vykonáva priamo v zariadení, opatrovateľská starostlivosť sa vykonáva priamo pri lôžku alebo v hygienických zariadeniach. Zdravotnícke výkony vyplývajúce z platnej vyhlášky sú prijímateľom sociálnych služieb zabezpečované cestou agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti ADOS CHARITAS Prešov. Do zariadenia pravidelne prichádza fyzioterapeutka, najmenej 2x týždenne. Na želanie prijímateľov sociálnych služieb tiež zabezpečujeme kaderníčku a pedikérku.

Exteriér je vhodne upravený, dá sa tam tráviť voľný čas, v roku 2015 je naplánovaná výstavba altánku a dokončenie projektu socioterapeutickej zóny v senior parku pri Dome sv. Kozmu a Damiána.

4. Štruktúra prijímateľov sociálnych služieb

Celková kapacita zariadenia je 21 miest, z toho v zariadení opatrovateľskej služby 13 miest, v domove sociálnych služieb 8 miest.

V roku 2014 bolo do ZOS prijatých 21, 4 zomreli a 17 odišli, kapacita bola využitá na 99,92%. V DSS bola prijatá 1 klientka a 1 odišla, kapacita bola využitá na 100%.

Štruktúra:

Muži: 6

Ženy: 15

Stupeň odkázanosti:

V. stupeň odkázanosti: 1

VI. stupeň odkázanosti: 20

Veková štruktúra:

40-59 rokov: 1

60-74 rokov: 6

75-89 rokov: 14

5. Personálne podmienky a organizačná štruktúra

Zamestnanci musia spĺňať kvalifikačné predpoklady v zmysle zákona 448/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov, § 84, činnosti v oblasti sociálnych služieb môže vykonávať fyzická osoba, ktorá je spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu a je odborne spôsobilá na výkon týchto činností.

Organizačná štruktúra:

Vedúca zariadenia – odborný garant 1

Ekonomicko – prevádzkový úsek:

Vedúca úseku, účtovníčka a personalistka 1

Administratívny pracovník, pokladník 1

Vedúca stravovania, kuchárka 1

Kuchárka 2

Pracovníčka v práčovni 1

Upratovačka, pomocný pracovník 2

Domovník, údržbár 1

Sociálno-zdravotný úsek:

Vedúca úseku 1

Sociálny pracovník 1

Pracovný terapeut 1

Hlavná sestra 1

Sestra 4

Zdravotnícky asistent 5

Opatrovateľ 2

Sanitár 1

V roku 2014 sme využívali projekt aktivačných prác podľa §52a na základe zmluvy s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prešove, dvaja zaradení uchádzači o zamestnanie vykonávali u nás aktivačné práce na pozícii opatrovateľ.

Pre duchovnú službu, najmä denné sväté prijímanie a popoludňajšie modlitby, využívame pomoc študentov teológie Gréckokatolíckeho kňazského seminára bl. P.P. Gojdiča v Prešove.

Naše zariadenie tiež slúži ako výučbová základňa pre žiakov Strednej zdravotníckej školy v Prešove, odbor zdravotnícky asistent. Na základe dohody o spolupráci

s Komunitnou nadáciou Veľký Šariš a občianskym združením Výchova zdravej rodiny Prešov umožňujeme odbornú prax pre účastníkov opatrovateľského kurzu. S radosťou využívame aj prácu dobrovoľníkov.

Vzdelávanie zamestnancov

Sestry zo sociálno-zdravotného úseku sa zúčastňujú externých seminárov, ktoré organizuje Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek. Interných seminárov v zariadení sa zúčastňujú všetci zamestnanci sociálno-zdravotného úseku.

Zamestnanci sa podľa potreby a pri zmenách legislatívy zúčastňujú jednodňových školení s odborným lektorom. Ďalšiemu vzdelávaniu napomáha aj štúdium odborných časopisov.

Zaškolovanie novoprijatých zamestnancov zabezpečuje príslušný vedúci pracovník. Priebežne sú zamestnanci zaškolovaní na manipuláciu s technickými zariadeniami. Podporujeme odborný a osobnostný rast zamestnancov a vytvárame podmienky na prehĺbovanie a zvyšovanie kvalifikácie.

Aj v roku 2014 sme realizovali pravidelné pracovné stretnutia, zamerané na odborné dozvedanie zamestnancov pri práci s klientmi. Považujeme za veľmi užitočné vedomosti sprostredkované zastupiteľkou firmy MSM, zamerané na praktické využitie pomôcok na vertikalizáciu a rehabilitáciu klienta. Cenným prínosom bolo zaškolenie zamestnancov pre používanie hydraulického kúpacieho lôžka firmou ARJO – HUMANIC SK. Predstavujú uľahčenie práce nielen personálu pri realizácii celkového kúpeľa pacienta a hydroterapii, ale prinášajú aj šetrný transport pri manipulácii s klientom.

6. Poskytovanie sociálnych služieb

Cieľom poskytovania sociálnych služieb v našom zariadení je umožniť fyzickým osobám v nepriaznivej sociálnej situácii využívať naše zariadenie k jej riešeniu. Pri poskytovaní sociálnych služieb dodržiavame povinnosti v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z., § 7. Prihliadame na individuálne potreby prijímateľa sociálnej služby, aktivizujeme ho podľa jeho možností a schopností, poskytujeme sociálne služby na odbornej úrovni, spolupracujeme s rodinou, obcou a komunitou pri utváraní podmienok na návrat prijímateľa sociálnej služby do prirodzeného rodinného prostredia, a to so súhlasom prijímateľa a pri rešpektovaní jeho osobných cieľov, potrieb, schopností a zdravotného stavu.

Poskytovanie sociálnych služieb vykonávame podľa individuálnych potrieb, podľa individuálnych rozvojových plánov, vedú sa písomné individuálne záznamy o priebehu poskytovania sociálnych služieb. V rámci práce s prijímateľmi sociálnych služieb realizujeme denné aktivity, ktoré sú podrobnejšie opísané v priloženom harmonograme.

7. Financovanie sociálnych služieb a úhrady za poskytovanú sociálnu službu

Financovanie sociálnych služieb je v zmysle Zákona č. 448/2008 Z.z. v platnom znení, § 71 ods.3, a to z finančného príspevku Mesta Prešov, z úhrad za sociálne služby od prijímateľa sociálnej služby na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, z vlastných zdrojov zriaďovateľa, z darov fyzických a právnických osôb a z 2% podielu zaplatenej dane.

S každým klientom je pri nástupe do zariadenia uzatvorená zmluva o poskytovaní sociálnych služieb, ktorej prílohou je kalkulačný list.

Prijímateľ sociálnej služby platí úhradu v zmysle § 72 platného zákona o sociálnych službách. Cena sa môže meniť na základe pohybu ekonomicky oprávnených nákladov.

Kongregácii sestier služobníc Nepoškvrnenej Panny Márie, Sládkovičova 22, Prešov bol na rok 2014 poskytnutý finančný príspevok na prevádzku vo výške 93 215,04 €, z toho pre ZOS 49 920,00 € a pre DSS 43 295,04 €. Použitie finančných príspevkov bolo vyúčtované v zmysle zmlúv s príslušnými tabuľkami.

Finančné príspevky boli použité na prevádzku zariadenia, teda na bežné výdavky súvisiace s jeho činnosťou v zmysle platného zákona, na mzdy pracovníkov a zaplatenie povinných odvodov do poisťovní.

8. Rozbor hospodárenia za rok 2014

Kongregácia sestier služobníc Nepoškvrnenej Panny Márie je právnická osoba zapísaná na Ministerstve vnútra od r. 1996, vedie podvojnú účtovníctvo v súlade so zákonom o účtovníctve č. 432/2002 v znení neskorších predpisov osobitne za účelové zariadenie samostatne podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb a osobitne za zriaďovateľa. Daňové priznanie podáva za organizáciu ako celok.

Účelové zariadenie Dom sv. Kozmu a Damiána hospodáril so stratou 3 843,94 €, čo bolo spôsobené odpismi budovy získanej z vlastných zdrojov na ulici Rumanova 6.

• Celkové výnosy	293 593,49 €
• Finančný príspevok na DSS, ZOS	93 215,04 €
• Príjmy za služby	116 245,50 €
• Príjmy z 2% podielu danie	12 120,85 €
• Dary na prevádzku	5 414,77 €
• Ostatné výnosy	66 597,33 €
• Celkové náklady	297 437,43 €
• Mzdové náklady	130 573,02 €
• Zákonné sociálne poistenie	41 094,68 €
• Zákonné sociálne náklady	4 669,57 €
• Spotreba materiálu a energie	56 571,14 €
• Ostatné náklady	64 529,02 €
• Prehľad príjmov v členení podľa zdrojov	
• Celkové príjmy (výnosy)	293 593,49 €
• Príjmy od klientov	116 245,50 €
• Stravné zamestnanci	1 478,40 €

• Tržby nájom	2,00 €
• Aktivácia výroby stravy	1 863,00 €
• Prijaté hmotné dary	198,00 €
• Príspevok zriaďovateľa	1 553,58 €
• Odpísaná časť vo výnosoch	41 646,55 €
• Príspevky z ÚPSVaR ref.projektov	3 061,01 €
• Dary PO	706,93 €
• Dary zo zahraničia	11 350,00 €
• Dary FO	5 652,63 €
• Prijaté 2% podielu dane	12 120,85 €
• Dotácia MPSVaR SR na ZOS	49 920,00 €
• Dotácia PSK na DSS	29 855,04 €
• Mim. dotácia MPSVaR SR na DSS	14 440,00 €
• Dotácia Mesta Prešov	3 500,00 €

• **Prehľad nákladov v členení**

• Celkové výdavky (náklady)	297 437,43 €
• Domov sociálnych služieb	89 700,78 €
• Zariadenie opatrovateľskej služby	145 778,95 €
• Ekonomicky neoprávnené náklady	4 516,57 €
• Prevádzka	13 313,13 €
• Odpisy	44 128,00 €

Stav a pohyb majetku a záväzkov

Neobežný majetok

Brutto	1 014 211,79 €
Korekcia	277 283,49 €
Netto – čistá hodnota	736 928,30 €
Obežný majetok	60 130,54 €
Rezerva na audit	600,02 €
Krátkodobé záväzky	14 284,41 €

Ekonomicky oprávnené náklady na jedného prijímateľa sociálnej služby podľa druhu poskytovanej sociálnej služby za kalendárny rok 2014

ZOS 145 778,95 € pri kapacite 13 klientov
 11 213,77 € na rok na jedného klienta
 30,72 € na deň na jedného klienta

DSS 89 700,78 € pri kapacite 8 klientov
 11 212,60 € na rok na jedného klienta
 30,72 € na deň na jedného klienta

9. Výrok auditora

Uskutočnila som audit pripojenej účtovnej závierky cirkevnej organizácie Kongregácia sestier služobníc Nepoškvrnenej Panny Márie, ktorá obsahuje súvahu k 31.12.2014, výkaz ziskov a strát končiaci sa k uvedenému dátumu a poznámky, ktoré obsahujú súhrn významných účtovných zásad a účtovných metód a ďalšie vysvetľujúce poznámky.

Zodpovednosť štatutárneho orgánu za účtovnú závierku

Štatutárny orgán je zodpovedný; za zostavenie tejto účtovnej závierky, ktorá poskytuje pravdivý a verný obraz v súlade so Zákonom o účtovníctve č. 431/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) a za interné kontroly, ktoré štatutárny orgán považuje za potrebné pre zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Zodpovednosť audítora

Mojou zodpovednosťou je vyjadriť názor na túto účtovnú závierku na základe môjho auditu. Audit som uskutočnila v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardmi. Podľa týchto štandardov mám dodržiavať etické požiadavky, naplánovať a vykonať audit tak, aby som získala primerané uistenie, že účtovná závierka neobsahuje významné nesprávnosti.

Súčasťou auditu je uskutočnenie postupov na získanie audítorských dôkazov o sumách a údajoch vykázaných v účtovnej závierke. Zvolené postupy závisia od úsudku audítora, vrátane posúdenia rizík významnej nesprávnosti v účtovnej závierke, či už v dôsledku podvodu alebo chyby. Pri posudzovaní tohto rizika audítora berie do úvahy interné kontroly relevantné na zostavenie účtovnej závierky účtovnej jednotky, ktorá poskytuje pravdivý a verný obraz, aby mohol vypracovať audítorské postupy vhodné za daných okolností, nie však na účely vyjadrenia názoru na účinnosť interných kontrol účtovnej jednotky. Audit ďalej zahŕňa vyhodnotenie vhodnosti použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosti účtovných odhadov uskutočnených štatutárnym orgánom organizácie, ako aj vyhodnotenie prezentácie účtovnej závierky.

Som presvedčená, že audítorské dôkazy, ktoré som získala, poskytujú dostatočný a vhodný základ pre môj názor.

Názor

Podľa môjho názoru, účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie cirkevnej organizácie Kongregácia sestier služobníc Nepoškvrnenej Panny Márie k 31. decembru 2014 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci k uvedenému dátumu v súlade so zákonom o účtovníctve.

Ing. Marta Dvorská

Licencia SKAU č. 361

29. mája 2015

10. Plnenie cieľov, priorít a inovácií v poskytovaní sociálnych služieb

Prioritou v našom zariadení pri poskytovaní sociálnych služieb je neustále zvyšovanie kvality poskytovaných služieb, zlepšovanie prístupu zamestnancov ku klientom s ohľadom na ich individuálne potreby a požiadavky, čo zabezpečí zvýšenie kvality ich života.

Dôležitým faktorom je výber pracovníkov, aby to boli ľudia, ktorí majú najvyšš kladný vzťah k tejto práci a nevnímajú ju iba ako zamestnanie. Pri výbere zohľadňujeme nielen profesionalitu, ale aj vzťah ku klientom.

Vo vybavenosti sa zameriavame na estetiku prostredia, podávanie projektov na vnútorné vybavenie a technické zariadenie, v prípade schválenia ich úspešnú realizáciu.

Dom sv. Kozmu a Damiána je stabilným zariadením a neustále vynakladáme značné úsilie k tomu, aby aj naďalej zodpovedalo stále rastúcim požiadavkám na poskytovanie sociálnych služieb. Dôležitým pre nás je, aby sme poskytovali čoraz kvalitnejšie sociálne služby, v rámci ktorých prioritou bude udržanie prijateľnej kvality života prijímateľov sociálnych služieb so zreteľom na základné etické princípy a hodnoty, aby najviac vyhovovali ich individuálnym potrebám.

Vypracovala:

Mgr. Alena Barnová

30.6.2015

Realizácia viacerých inovácií v Dome sv. Kozmu a Damiána zameraných na zvýšenie kvality poskytovaných služieb v roku 2014

V roku 2014 sme realizovali viacero projektov zameraných na skvalitnenie poskytovaných služieb pre zdravotne ťažko postihnutých klientov cez snahu o návrat k čo najväčšej sebestačnosti. Našou víziou je zvyšovanie kvality života seniorov a postupné umožňovanie návratu do svojich rodín a spoločnosti. Špeciálna úprava prostredia je jednou z najdôležitejších podmienok inklúzie osôb so špeciálnymi potrebami do života spoločnosti. /Foto - prílohy č. 1- 9/.

- 1. Prestrešenie časti bezbariérovej rampy, vytvorenie zádveria hlavného vchodu**
Výstupy projektu: Skvalitnenie poskytovaných služieb zvýšením komfortu pre ťažko zdravotne postihnutých a seniorov úpravou vstupu do budovy t.j. účelné prepojenie interiéru a exteriéru a sprístupnenie objektu bezbariérovou rampou aj v nepriaznivom počasí. V našom prípade to znamená možnosť vyjsť aj viackrát počas dňa s viacerými klientmi do záhrady. Umožní nám to v rámci relaxácie častejšie posedenia vonku v záhrade, prechádzky po záhrade či do okolia. V nepriaznivom počasí, za dažďa klienti s obľubou vyhľadávajú priestory preskleného zádveria, kde majú možnosť sledovať padanie dažďových kvapiek na zeleň v seniorparku a počúvať šum dažďa. V zimnom období zas blahodárne pôsobí sledovanie padania snehových vločiek. (Príloha č.1)
- 2. Prestrešenie vstupu do výt'ahu** –benefitom tohto riešenia je, aby bolo možné počas celého roka za každého počasia používať vstup z nádvorja do budovy cez výt'ah a aby klientov a personál neohrozoval padajúci sneh a ľadové cencúle zo strechy. (Príloha č.2)
- 3. Dokončenie fasády - sokla na budove Domu sv. Kozmu a Damiána** (Príloha č.3)
- 4. Zakúpenie hydraulického kúpacieho lôžka CAREVO** s možnosťou aplikovania celkových kúpeľov a pravidelnej hydroterapie. Benefitom hydroterapie je zvýšenie mobility našich klientov, odstránenie spazmov svalstva, a tým zlepšenie jeho funkcie, ďalej dochádza k uvoľneniu svalstva, úľave od bolesti, zlepšeniu koordinácie a pohyblivosti chorých končatín, v dôsledku čoho dochádza ku zlepšeniu sebaobsluhy a spolupráce s ošetrojúcim personálom pri ošetrovateľských úkonoch. (Príloha č.4)
- 5. Renovácia kotolne** cez výmenu 2 plynových kotlov.
- 6. Dňa 18. septembra 2014 bolo slávnostné otvorenie senior parku pri Dome sv. Kozmu a Damiána.** Slávnostné otvorenie bolo vyvrcholením realizácie viacerých projektov pod spoločným názvom *Aktívna jeseň života seniorov v Dome sv. Kozmu a Damiána*. (Príloha č.5A,B, č.6A,B,C)
Hlavným zámerom bolo v **I. etape** vybudovať **fyzioterapeutickú zónu** v senior parku s cieľom postupne zvyšovať kvalitu života seniorov cez motiváciu pre denné cvičenia

- rehabilitáciu, ktorá je zameraná na znovunavrátanie sebestačnosti do najvyššej možnej miery po prekonaní akútnej formy ťažkého ochorenia. Zároveň sme tým zvýšili kvalitu poskytovaných služieb v našom zariadení. Cieľom systematickej rehabilitácie u imobilného seniora je nanovo sa vrátiť do rodiny a spoločnosti. Exteriérový mobiliár v terapeutickom senior parku, ktorý je určený na aktívny pohyb a cvičenie seniorov na čerstvom vzduchu uprostred prírody, má veľký význam pre udržanie motorických schopností alebo ich návrat, pre prevenciu imobilizačného syndrómu a udržanie sebestačnosti. Cvičebné stroje sú prístupné viacerým seniorom súčasne a zároveň aj deťom ich vnúčatám. Spoločné cvičenia seniorov s deťmi sú stimulujúcim prvkom pre vytrvalosť a celkovú fyzickú i psychickú pohodu. Inštalácia mobiliárov pre seniorov je novým trendom v rámci inklúzie zdravotne znevýhodnených občanov do rodín a spoločnosti.

Druhým zámerom bolo vytvoriť **socioterapeutickú - relaxačnú zónu** v senior parku, teda vytvoriť posedy s lavičkami: pod orechom, pri fontáne, pri kríži, skalke a v rehabilitačnej zóne. Tie umožnia nadväzovať seniorom nové priateľstvá (so seniormi, ktorí k nám prichádzajú z okolia na návštevu). Ďalej bude možné posilňovať medzigeneračné vzťahy medzi seniormi a ich deťmi či vnúčatami, alebo mladými študentmi-dobrovoľníkmi.

Terapeutické parky pre seniorov sú vyvinuté na základe zmeny životného štýlu pre ľudí so závažnými zdravotnými problémami a zároveň ovplyvnené nárokmi na trávenie voľného času v prírode. Pod šírým nebom je možné tráviť čas veľmi zmysluplne v esteticky stimulujúcom prostredí so zapojením rehabilitácie i cvičenia, socioterapie, animoterapie a fytooterapie.

Vypracovala: Mgr. Mária Rindošová

Prešov, 29. január 2015

Pôvodný stav bezbariérovej rampy bez prestrešenia vchodu

Príloha č.1

Realizácia vybudovania zádveria a prestrešenia časti bezbariérovej rampy

Pôvodný stav

Zhotovenie preddveria - vstup do výtahu priamo z nádvorja

Príloha č.2

Prestrešenie preddveria chráni pred nepriazňou počasia a umožňuje bezpečný vstup do výtahu v prípade padania snehu a ľadových cencúľov

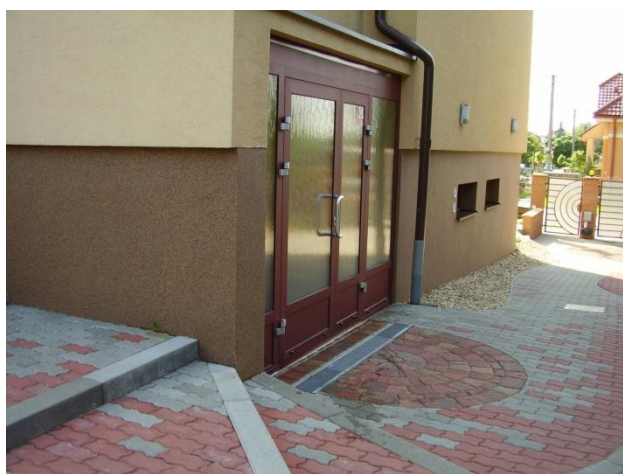
Pôvodný stav pred realizáciou projektu

Príloha č.3

Vyhotovenie sokla na fasáde budovy – realizácia projektu

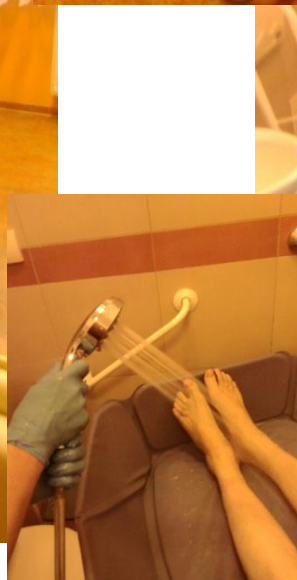
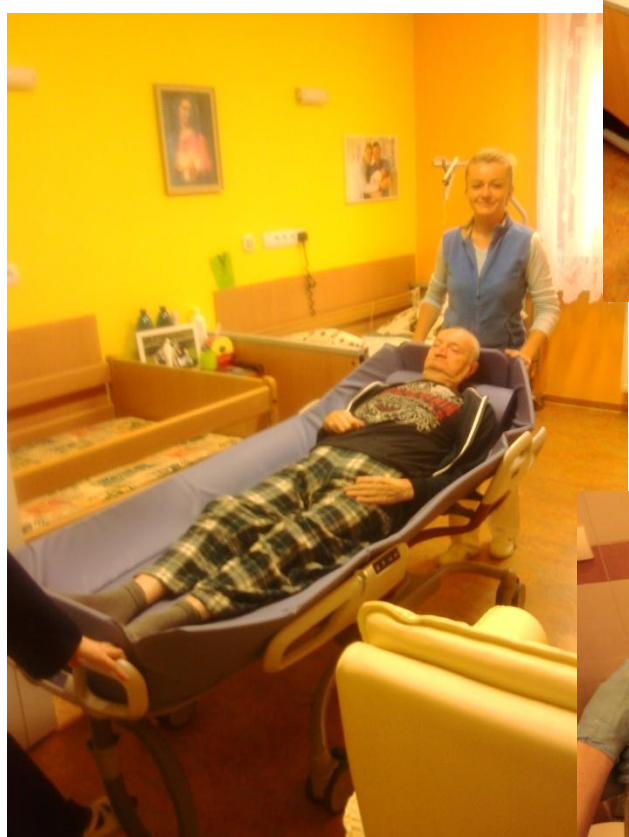

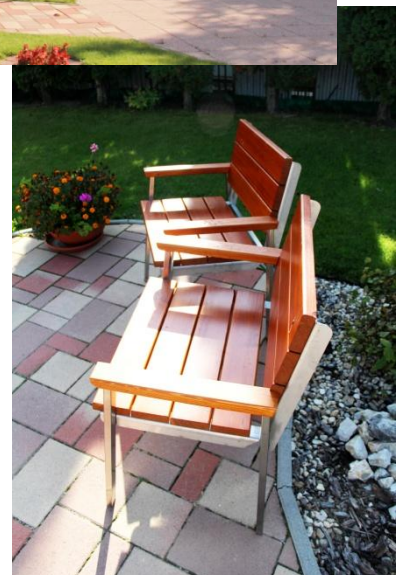
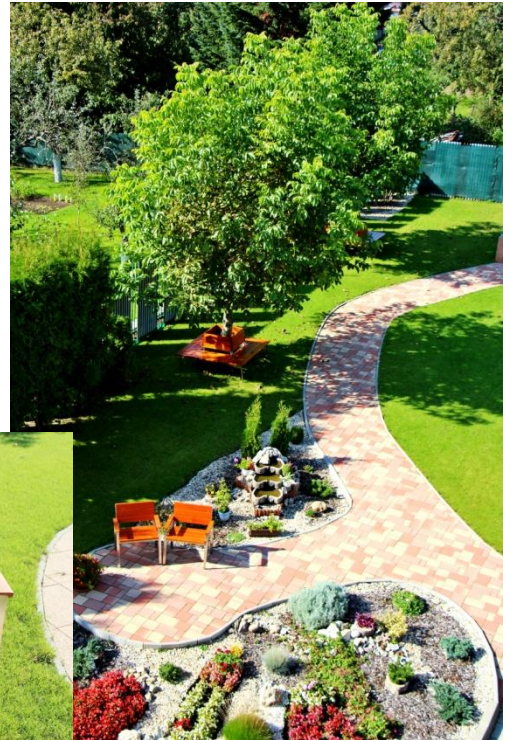
Možnosť naloženia klienta na lôžko priamo na izbe

Možnosť elektronickeho ovládania nastavenia výšky lôžka a zdvihu hlavy a chrbtovej časti

Senior park Vytvorenie socioterapeutickej zóny v senior parku pri Dome sv. Kozmu a Damiána
Osadenie lavičiek do senior parku

Vytvorenie socioterapeutickej zóny v senior parku pri Dome sv. Kozmu a Damiána Príloha č.5B

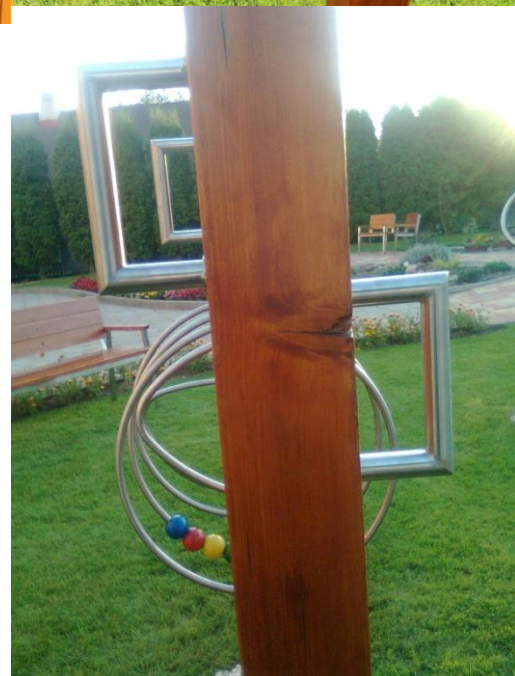
Vytvorenie fyzioterapeutickej zóny v senior parku pri Dome sv. Kozmu a Damiána Príloha 6A
Rehabilitačný prvok na rúčkovanie

Rehabilitačný prvok ponáňovanie sa + motorické labyrinty

Inštalovanie madiel
a ostatných doplnkov
v dvoch rozličných výškach
umožňuje cvičenie postojacky
aj posediačky na vozíčku
a to aj viacerým cvičencom
súčasne

SPRÁVA O ČINNOSTI ZA ROK 2014

DOM SV. KOZMU A DAMIÁNA, zariadenie opatrovateľskej služby a domov sociálnych služieb, RUMANOVA 6, 080 01 PREŠOV

V Dome sv. Kozmu a Damiána sa poskytujú sociálne služby pobytovou formou s celoročnou prevádzkou. Činnosť v ZOS a DSS sme prispôbovali daným okolnostiam, udalostiam a potrebám klientov s prihliadnutím na individuálne potreby prijímateľa sociálnej služby. Cieľom je aktivizovať prijímateľa sociálnej služby podľa jeho schopnosti a možností, poskytovať sociálne služby na odbornej úrovni, spolupracovať s rodinou, obcou a komunitou v zmysle zákona 448/2008 Z.z..

Hlavným cieľom starostlivosti o klientov v Dome sv. Kozmu a Damiána je snaha o vytvorenie „rodinnej klímy“ v našom zariadení s maximálnou možnou mierou zapájania do starostlivosti aj rodinných príslušníkov a dobrovoľníkov. Preto je starostlivosť v komunite zameraná nielen na vykonávanie terapeutických zásahov, ale hlavne na prevenciu, rehabilitáciu, ergoterapiu, edukáciu ale hlavne na sociálnu rehabilitáciu a znovu navrátenie jednotlivcov naspäť do svojich rodín a spoločnosti.

2. PODUJATIA A AKTIVITY

JANUÁR 2014

1. Novoročný koncert Viedenských filharmonikov – Priamy prenos TV
2. Slávnostná sv. liturgia zo sviatku Bohozjavenia (Krst v Jordáne), slávenie iných cirkevných sviatkov v tomto mesiaci a sledovanie vysielaní a TV prenosov z liturgických akcií
3. Koledy a Traja králi
4. Novoročná posviacka zariadenia ↘

5. Vianočná koleda mládeže z Gréckokatolíckeho UPC ↗

6. Socioterapia v skupine – téma: Ako sme prežívali vianočný čas....
7. Upratovanie a odkladanie vianočnej výzdoby
8. Oslava narodenín a menín klientov jubilujúcich v tomto mesiaci

FEBRUÁR 2014

1. Katedrála sv. Jána Krstiteľa – o. vladyka Ján Kočiš Eugen ako účastník stretnutia seniorov s arcibiskupom Jánom Babjakom, metropolitom Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku
2. Hagioterapia – čítanie Božieho slova s krátkymi úvahami a premostením do dnešného aktuálneho sveta
3. Tréning pamäti – cvičenia v podobe skupiny slov, ktoré nepatria do danej skupiny, zapamätanie si päť slov po sebe
4. Vlasové štúdio – úprava vlasov, farbenie, strihanie

5. Oslava jubilentov
6. 22. Svetový deň chorých – liturgia a udelenie sviatosti pomazania chorých, beseda
7. Spoločné posedenie pri kávičke s nahliadnutím do fotoarchívu kvetinovej záhradky
8. Fašiangové spomienky – retrospektíva do mladosti našich klientov
9. „Čo sme si napiekli, to si aj zjeme“ – fašiangové šišky

MAREC 2014

1. Rozoznávajúce predmetov podľa obrázkov – kognitívny tréning pamäti
2. Na pulze dňa – udalosti doma aj vo svete, aktuálne dianie na politickej scéne
3. Predstavovanie kandidátov na funkciu prezidenta, ktorí sa podľa agentúry Focus v predvolebnom prieskume umiestnili na prvých piatich miestach
4. Voľba prezidenta I. kolo 15.03.2014

5. Ergoterapia – výroba veľkonočnej výzdoby, pletenie košíkov z papiera, prvý jarný deň, privítanie jari
6. Oslava životného a rehoľného jubilea sr. Terézie (Pavína Strelcová)
7. Sv. liturgia zo sviatku Zvestovania Pána spojená s udelením myrovania 25.03.2014
8. Voľba prezidenta II. kolo 29.03.2014
9. Krížová cesta – spoločná modlitba

APRÍL 2014

Spoločné posedenia pri kávičkovej sieste – téma: moderný svet a tradície

1. Beseda po zhladnutí televízneho spracovania životopisu sv. otca blahoslaveného Jána XXIII.
2. Duchovná obnova pre klientov a zamestnancov zariadenia – príprava na slávenie sviatkov Veľkej noci (14.04.2014)
3. TV LUX – sledovanie pohrebných obradov o. vladyku Jána Hirku - následné rozprávanie tých, ktorí ho osobne aj zažili
4. Slávenie Veľkonočných sviatkov a ochutnávka jedál, Veľkonočný pondelok – Sv. liturgia a „olievačka“ (21.04.2014)
6. Životopisný film: sv. otec Ján Pavol II.
7. Sledovanie výnimočnej udalosti prostredníctvom PP zo slávnostného svätorečenia Jána XXIII. a Jána Pavla II. na námestí sv. Petra vo Vatikáne – štyria pápeži na jednom mieste (sv. otec František a emeritný sv. otec Benedikt XVI.)
8. Jubilujúci klienti – oslava osobných sviatkov
9. Beseda o knihe Mariána Gavendu: Pane, nauč nás modliť sa

MÁJ 2014

1. Prezentácia foto z domáceho archívu kolegýň - záhradkárčenie
2. Vedomostná súťaž a šachový turnaj
3. Repete – pásmo ľudových piesní v podaní našich klientov a zamestnancov
4. Oslava jubilujúcich klientov
5. Ergoterapia- výroba srdiečok – materiál papier, drevo
6. Beseda s klientmi na tému: Televízia v našich rukách – autor: Antonio Mazzi
7. Prechádzky májovou prírodou
8. Voľby do Európskeho parlamentu (24.05.2014)
9. Kráľovná nebies – kytica mariánskych piesní – muzikoterapia – počúvanie CD

JÚN 2014

1. Leto v záhrade – rozprávanie o kvetoch a stromoch v našich záhradách
2. Chronologický prehľad rozpadu Juhoslávie – zaujímavá téma z radov klientov
3. Slávenie sviatkov našich jubilantov

4. Spoločné posedenie klientov a zamestnancov – rozprávanie o zážitkoch z duchovnej obnovy zamestnancov v katedrále J. Krstiteľa v Prešove
5. Prechádzky v okolí nášho zariadenia, posedenie v našom Senior parku
6. Turnaj v spoločenských hrách – pexeso, človeče nehnevaj sa
7. Tréning pamäti – slovenský ekvivalent k vybraným českým slovám
8. Seniorsky spevokol Radosť – pásmo ľubozvučných melódii
9. Slávenie sviatku Božského srdca Ježišovho

JÚL 2014

1. Rok Sedembolestnej – beseda s prezeraním krásnej obrazovej publikácie zo Šaštína
2. Ergoterapia – výroba kvetinového obrazu servítkovou technikou

3. Prešovské nevesty – folklórne pásmo

4. Retrospektíva – foto zo života a diania v našom zariadení - aktivity

5. Beseda a foto prezentácia o Univskej Svjatouspenskej Laure – história a súčasnosť

6. Aktuálne dianie a vojnové udalosti na Ukrajine – bezprostredný sused SR

7. Letný kvíz o poliach, lúkach, kvetoch, motýľoch, výroba „letného aranžmánu“

8. Oslava jubileí našich klientov

9. Letné posedenia a prechádzky v našom Senior parku

10. Svedectvá z histórie gréckokatolíckej cirkvi – priameho účastníka o. vладыку Jána Kočiša Eugena - natáčanie dokumentárneho filmu (15., 16., 18.07.2014)

AUGUST 2014

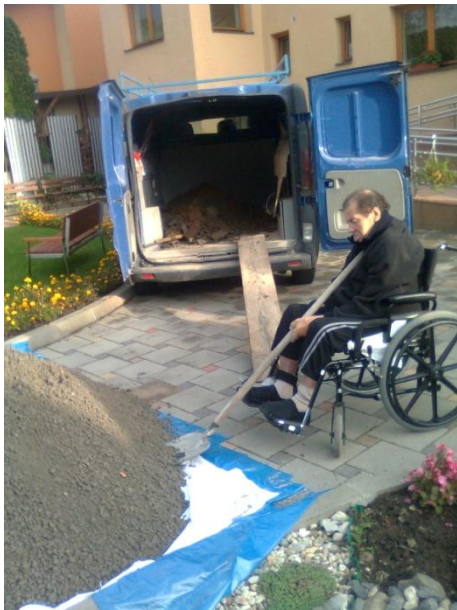
1. Malá súťažná show : Spieva celá rodina – klienti a príbuzní verzus zamestnanci

2. Vzácna návšteva spojená s krátkym rozhovorom: Oľga Benč - konzulka ukrajinského veľvyslanectva v Prešove a lekárka súkromnej kliniky z Kyjeva

3. Cvičenia jemnej motoriky, ukladanie kociek, stavebnice, rehabilitačné aktivity

4. Letný filmový festival z ponuky našej filmotéky

5. Hráme našim jubilantom – spoločná oslava jubileí klientov
6. Receptáreň – spomienková terapia domácich gazdiniiek – záväracia sezóna
7. Posedenie pri kávičke v peknom prostredí areálu – „debatný krúžok“
8. Budujeme seniorpark a naplno sa zapájajú aj naši seniori

SEPTEMBER 2014

1. Téma dňa: Stolovanie a etiketa – ako si „nevyrobiť“ faux pas v spoločnosti
2. Vlasové štúdio – úprava vlasov
3. Spoločná oslava jubileí našich klientov
4. Prechádzky v Senior parku, pobyt v jesennej prírode, Prvý jesenný deň – rozoznávajúce farieb v jesennej prírode
5. Rozprávanie a foto prezentácia z prehliadky múzea v rodnom dome Karola Wojtylu vo Wadowiciach
6. Národná svätýňa Šaštín – Stráže celonárodná púť – TV prenos
7. Ergoterapia – vystrihovacie a výroba rybičiek na olympiádu

8. II. KOZMO – DAMIÁN OLYMPIÁDA (18.09.2014)

Dňa 18.9.2014 sa uskutočnila II. Kozmo-Damián olympiáda. V rámci projektu “Aktívna jeseň života seniorov v Dome sv. Kozmu a Damiána“ sme športovo otvorili nový Kozmo-Damián park, ktorý vznikol pri Dome sv. Kozmu a Damiána na Rumanovej 6 v Prešove. V jeden slnečný septembrový deň sa na športovom trávniku stretlo spolu 105 aktívnych športovcov, ktorí boli rozhodnutí zápoliť o olympijské medaily. Olympiádu sme otvorili zapálením olympijského ohňa a príhovorom vdp. o. Martina Barnu. Medzi športovcami boli seniori z Domu sv. Kozmu a Damiána a ich rodinní príslušníci (manželky, manželia, deti a vnúčatá), priatelia, študenti-dobrovoľníci a zamestnanci zariadenia s rodinami. Atmosféra bola plná radosti i napätých športových výkonov. Súťažilo sa v 9 športových disciplínach: beh, hod diskom, hod loptičkou do terča, hod tenisovou loptičkou do pyramídy z plechoviek, hod vreckom piesku do členitého trojuholníka, basketbal, rybolov, bicyklovanie, skladanie pyramíd a absolútna novinky cvičenie na nových exteriérových rehabilitačných stojoch. Športovci boli všetkých vekových kategórií od 7 mesačných po 87 ročných. Športové družstvá boli viacgeneračné a založené na vzájomnej pomoci – tímová spolupráca. Deti a študenti pomáhali seniorom pri zdolávaní prekážok a seniori svojimi cennými radami usmerňovali mládež pri zdolávaní ich neľahkých úloh. Spoločne si vyslúžili medaile a diplomy, lebo o olympijské rekordy nebola núdza. Najväčším víťazstvom bola radosť v srdci zo spoločne stráveného dňa. Olympiádu sme ukončili piesňou a malým parkovým piknikom. (Pozri foto príloha z olympiády)

9. Dokument o Spišskom Podhradí, Spišskej Kapitule a Vlkolinci

10. Rehabilitácia v seniorparku na rehabilitačných strojoch

11. Cvičenie jemnej motoriky pomocou priestorových labyrintoch v seniorparku (nájdí cestičku pre loptičky...)

Kozmo-Damián olympiáda: spoločné športové zapolenie seniorov, detí, rodinných príslušníkov a študentov - dobrovoľníkov pri otvorení senior parku 18.09.2014

Víťazné zápomenia a odovzdávanie diplomov a medailí víťazom

Športový oddiel študentov - dobrovoľníkov

OKTÓBER 2014

1. Ružencová Panna Mária – spoločná modlitba ruženca, mariánske piesne – otvorenie mesiaca zasväteného sv. Ružencu, spoločne s dobrovoľníkmi – bohoslovcami z gréckokatolíckeho seminára P. P. Gojdiča
2. Slávenia sviatku ochrany Presvätej Bohorodičky – Pokrov (01.10.2014)

3. Poznáme víťazov MMM Košice! – beseda - Medzinárodný maratón mieru – najstarší európsky maratón (91. ročník)
4. Ergoterapia – výroba kvetov z farebného papiera
5. Október – mesiac úcty k starším – pesničkový recitál seniorského spevokolu Radosť
6. Biblioterapia: čítanie z katolíckej tlače + prehľad dôležitých nie len cirkevných udalostí doma i vo svete
7. Spieva celá rodina – oslava jubilujúcich klientov
8. Naša olympiáda vo foto prezentácii – krásne fotky umocnené skvelými zážitkami
9. Beseda s obrazovým materiálom – Wieliczka – sol’ná baňa – unikátne snímky
10. Návšteva spojená s beseda - p. Lýdia z Anglicka, učiteľka angličtiny a hudby, ktorá sa venuje výučbe anglického jazyka pre migrantov z Ázie a Afriky

NOVEMBER 2014

1. Slávnostná liturgia zo sviatku sv. Kozmu a Damiána – patrónov nášho zariadenia
2. Slávenie pamiatky zosnulých, spoločné čítania a rozhovory na aktuálnu tému ako aj slávenie liturgie, počas dušičkovej oktávy súkromné aj spoločné modlitby v kaplnke
3. Ergoterapia – darčeková taška s použitým servítkovej techniky, výroba „prútia“ z novinového papiera
4. Panychída – modlitby za zosnulých spolu s bohoslovcami
5. Dokument o charizme sestier Služobníc
6. Resocializačná aktivita – komunálne voľby – parlament na miestnej úrovni - beseda
7. Salón krásy – úprava vlasov, pedikúra
8. Vedomostná súťaž: Meno, Mesto, Zviera, Vec – precvičovanie pamäte
9. Čítanie úryvkov z knihy: Pápež na muške – autor: Aldo Mária Valli

10. Oslava jubileí našich klientov
11. Cvičenie jemnej motoriky pomocou kreslených hlavolamov (napr. nájsť cestičku k loptičke...)
12. Nebo nie je výmysel – krásny film s hlbokým posolstvom
13. 25. výročie Nežnej revolúcie - retrospektíva

DECEMBER 2014

1. Mikulášsky program v podaní gréckokatolíckych bohoslovcov

2. Spomienková terapia – Advent – tradície starých mám
3. Beseda na tému: Farské misie význam, odkaz, dôležitosť zastaviť sa v dnešnom zrýchlenom svete

4. Výroba pozdravov – vystrihovanie zo starých pohľadníc a následne použitie na výrobu pozdravov na rôzne príležitosti
5. Adventná duch. príprava na príchod Božieho Syna, duchovná obnova klientov spolu zo sv. liturgiou
6. Vianočná pošta – príprava vianočných pozdravov na distribúciu
7. Koledy – spevácky zbor RADOSTĚ – Seniori seniorom, spoločné posedenie pri vianočnom punči
8. Koleda pre klientov v podaní študentov Gymnázia bl. P.P.Gojdiča
9. Vianočná výzdoba – pečenie a zdobenie perníkov
10. Koledníci – bohoslovci gréckokatolíckeho seminára v Prešove a koleda v podaní študentov strednej zdravotníckej školy sv. Bazila Veľkého
11. Vianočná výzdoba interiéru - ozdobovanie stromčeka
12. Príprava Betlehenských jasličiek

13. Stretnutie pri štedrovečernej večeri – posedenie pri spoločnom stole a rozdávanie darčiekov

14. Vianočné vinšovačky a koleda – dobrovoľnícka mládež pôsobiaca pri gréckokatolíckej charite

15. Silvestrovská sv. Liturgia – spoločné vďaky vzdávanie za uplynulý rok 2014

16. Skauti priniesli 24.12. našim seniorom Betlehemské svetlo

17. Koledníci zo ZŠ sv. P. P. Gojdiča

18. Stretnutie seniorov zo speváckeho súboru „Radosť“ s našimi seniormi pri koledách, vianočnom punči a koláčikoch

Vypracoval: Mgr. Silvia Krišková
Prešov, január 2015

